

1335/6.5.2010
K. Konečná

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

akademický rok 2009/2010

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: **Edita Pattová**

Název práce: „Změna účelu vozidla“

Posudek: **Obraz, namalovaný olejem na přední kapotě havarovaného BMW, který díky podkladu černé metalízy je schopen zrcadlově reflektovat své okolí, v tomto případě i autorku, stojící před ním v ateliéru, by se dal zařadit jako nejnovější přírůstek do slavné sbírky 17 modelů BMW Art Cars. Byla založena v roce 1975 na popud terénního závodníka Hervého Poulaina příteli sochaři Alexanderu Calderovi, aby pro jeho 24hodinovou jízdu na renovovaném okruhu v Le Mans vytvořil pamětní model jeho vozu. Pak se každý rok se svými modely přidávali další umělci – Frank Stella (1976), Roy Lichtenstein (1977), Andy Warhol (1979), Robert Rauschenberg (1986), v posledních letech pak David Hockney (1995), Jenny Holzer (1999), Olafur Eliasson (2007) a Robin Rhode (2009). Sbírkou originálně dekorovaných aut BMW už obletěla všechna velká světová muzea. Motivace pro spojení aut s uměním je zjevná už podle jmen protagonistů. Její myšlenkový základ spočívá v pop kultuře 60.let, jež spotřebitelské zájmy motoristů kladla do souvislosti s nehodovostí a ohrožením lidského života, neboť ročně dosud umírá ve světě na silnicích kolem 1.2 milionu řidičů.**

Edita Pattová má pro svůj obraz ryze českou, sociokritickou motivaci tzv. „ekologického zákona“, jenž ji donutil změnit svůj vrak po havárii na umělecké dílo, stejně asi jako svého času se David Černý cítil povolán vyvinout ironizaci svého „Trabanta na nohách“. Autorka se také neomezuje na pouhou optickou či textovou dekoraci kapoty BMW, její plochu zaplňuje konkávně deformovaná, prostorová figurální malba. Při přesunu do jiného prostředí se obraz navíc překryje s jiným obrazem, neboť černé lesklé části obrazu stále odrážejí světlo a předměty ze svého okolí. Tento „objekt obraz“ je v prezentaci autorky ještě doplněn o 7 fotografií, pořízených přes okénko vraku, které zachycují z různých pohledů prostředí, v němž je umístěn, ale kde také subtilní přímou kresbou na negativ se do obrazu promítá vzpomínka na krajinu, viděná kdysi autorkou z jedoucího auta. Technické využití velkoformátového fotoaparátu Sinar umožnilo autorce volně měnit ostrost různých částí obrazu a zdůraznit úhly plastického prostorového vidění,

včetně samotného faktu, že vidění je zde podloženo tělesnou zkušeností se zapojením všech smyslů vnímání.

Sleduji vývoj tvorby Edity Pattové od jejích počátků, a v posledních letech velmi oceňuji její osobitý přístup k obrazu, v propojení kresby či malby s fotografií a filmovou projekcí, dynamické vyjádření v čase a prostoru, hru s barevností. Ať už je to projekt *Rituál (2008)*, kde olejomalbu na plátně, zpodobňující mayský obětní obřad, překrývalo světlo z projektoru a zvuky, autenticky nahrané v Mexiku, či téhož roku soubor 3 olejů na plátně, nazvaný *Santa a kytarista*, kde námětem se staly blikající neonové postavy z výkladních skříní, promítané na skleněná průčelí, hranice média malby se zde posouvají od hmotnosti k nehmotnému, od statického k pohybovému, od jedné barevnosti k jiné. Autorčiny myšlenky tak obohacují jak rejstřík jejích vyjadřovacích schopností, tak i rozšiřují spektrum našeho vnímání.

Autorka nepatří k výřečným umělcům, ale je velmi hloubavá a přemýšlivá, má stejně velký respekt k nadčasovým rituálům, jež oživuje, jako k momentkám, s nimiž zastavuje reálný čas. Má v sobě bytostný neklid, který ji pudí k poznávání a dobrodružnému cestování, žije naplno intuitivně. Má všechny potřebné předpoklady stát se dobrou umělkyní. Doporučuji pro ni to nejvyšší hodnocení.

Návrh hodnocení: **A (1, výborně)**

Vypracoval(a): **Vlasta Čiháková Noshiro**

Datum: **4.5.2010**

Podpis:

